

Vergaderjaar 2014–2015

34 100

Wijziging van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II en de Implementatiewet richtlijn financiële conglomeraten I ter implementatie van de richtlijn 2014/51/EU van het Europees parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van de Richtlijnen 2003/71/EU en 2009/138/EG alsmede de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009, (EU) nr. 1094/2010 en (EU) nr. 1095/2010 wat de bevoegdheden van de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen) en de Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten) betreft (PbEU 2014, L 153) (Wet implementatie Omnibus II-richtlijn)

Nr. 5**VERSLAG**

Vastgesteld 23 januari 2015

De vaste commissie voor Financiën belast met het voorbereidend onderzoek van bovenstaand wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering de vragen en opmerkingen in dit verslag afdoende zal beantwoorden, acht de commissie hiermee de openbare behandeling van het voorstel van wet voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

	Blz.
1. Algemeen en inwerkingtreding	2
2. Inhoud van de Omnibus II-richtlijn op hoofdlijnen:	2
(a) Nadere vormgeving rol EIOPA en ESMA	2
(b) Aanpassing besluitvormingsprocedures solvabiliteit II-richtlijn	3
(c) Aanvulling overgangsrecht richtlijn solvabiliteit II	4
(d) Verminderen procycliciteit toezichtsraamwerk richtlijn solvabiliteit II	4
3. Lidstaatopties	5
4. Verzekeraars met beperkte risico-omvang	5
5. Zorgverzekeraars	7
6. Concurrentie	8
7. Administratieve lasten	8

8.	Consultatiereactie	9
9.	Artikelsgewijs	9
10.	Advies afdeling advisering Raad van State en nader rapport	10

1. Algemeen en inwerkingtreding

De leden van fracties van de VVD, de PvdA, de SP, het CDA en de PVV hebben met interesse kennisgenomen van het wetsvoorstel implementatie Omnibus II-richtlijn. Naar aanleiding van het genoemde voorstel hebben de leden van deze fracties de hierna volgende vragen.

De Omnibus II-richtlijn dient grotendeels op 31 maart 2015 te zijn geïmplementeerd in nationale regelgeving. In hoeverre is dit nog haalbaar, vragen de leden van de fractie van de VVD. Wat zijn de gevolgen als dit niet tijdig het geval is?

Door de Omnibus II-richtlijn worden op een paar inhoudelijke punten versoepelingen doorgevoerd. Gaat dit uitsluitend om «matchingopslag» en «volatiliteitsaanpassingen»? Zo nee, om welke gaat het dan nog meer? Nu de onderhandelingen over Omnibus II-richtlijn zijn afgerond en deze richtlijn inmiddels is gepubliceerd kunnen ook de artikelen uit de richtlijn solvabiliteit II in werking treden. Wanneer treden deze in werking? Welke lidstaatopties uit de richtlijn solvabiliteit-II worden er gebruikt in Nederland en waarom? Zouden er op dit punt nog versoepelingen of aanpassingen wenselijk of nodig zijn (bijvoorbeeld gelet op het gelijke speelveld, de concurrentiepositie of de investeringen van verzekeraars in de economie), vragen de leden van de fractie van de VVD.

Het Verbond van Verzekeraars geeft aan dat zij de invoeringsdatum van 1 januari 2016 aan de late kant vinden. De leden van de fractie van de PvdA vragen of het klopt dat voor deze datum is gekozen om toezichthouders en de sector de gelegenheid te bieden zich aan te passen? Indien een verzekeringsmaatschappij uit eigen beweging eerder handelt naar deze nieuwe normen, hoe wordt daar in het toezichttraject mee omgegaan?

2. Inhoud van de Omnibus II-richtlijn op hoofdlijnen

(a) Nadere vormgeving rol EIOPA en ESMA

De technische normen die de European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) en de European Securities and Markets Authority (ESMA) kunnen vaststellen, kunnen afhankelijk van het onderwerp bestaan uit technische reguleringsnormen en uit technische uitvoeringsnormen. Wat zijn dit c.q. wat houdt dit in, vragen de leden van de fracties van de VVD en de PvdA.

Hoe wordt voorkomen dat EIOPA en ESMA zelf een soort regelgevers gaan worden, kritiek die er in Nederland met betrekking tot de toezichthouders De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) ook wel is, vragen de leden van de fractie van de VVD. Welke ruimte krijgen c.q. hebben EIOPA en ESMA? Wat wordt precies bedoeld met het verder ontwikkelen, specificeren en (op niet-essentiële onderdelen) aanvullen? Wat zijn niet-essentiële onderdelen?

De leden van de fractie van de PvdA vragen in hoeverre de reikwijdte tot het vaststellen van deze technische normen beperkt is? De voorstellen van de toezichthouders worden vervolgens vastgesteld door de Europese Commissie. Waarom is voor deze structuur van regelgeving gekozen? Heeft de Europese Commissie ook mogelijkheden om initiatief te nemen bij het uitwerken van bestaande regelgeving?

EIOPA krijgt de bevoegdheid om, waar nodig, meningsverschillen tussen toezichthouders in der minne te schikken. Wat houdt deze bevoegdheid precies in, vragen de leden van de fractie van de VVD. Wat gebeurt er als een toezichthouder het daarmee uiteindelijk niet eens is c.q. wat gebeurt er als men er met elkaar niet uit komt?

De leden van de fractie van het CDA merken op dat de regering benoemt dat de Omnibus II-richtlijn «handen en voeten» geeft aan de toezichtstaken van EIOPA en ESMA. Kan de regering aangeven wat deze organisaties voor deze implementatie voor middelen hadden bij het uitvoeren van hun taken, zo vragen deze leden? Daarnaast vragen deze leden hoe het toezicht op deze toezichthouders is geregeld.

De leden van de fractie van de PVV merken op dat EIOPA de bevoegdheid krijgt om nationale toezichthouders bij te staan in situaties waarin samenwerking, coördinatie of gezamenlijke besluitvorming door de nationale toezichthouders van meer dan één lidstaat is vereist. De regering noemt daarbij het voorbeeld van lidstaat overschrijdende verzekeringsgroepen. De leden van de fractie van de PVV vragen hoe dit precies zal worden vormgegeven en vragen tevens om een overzicht van alle gevallen waarin EIOPA deze bevoegdheid kan uitoefenen.

(b) Aanpassing besluitvormingsprocedures solvabiliteit II-richtlijn

Op gebieden waarop de Europese Commissie volgens de richtlijn solvabiliteit II bevoegd was om uitvoeringsmaatregelen vast te stellen, is aan de Europese Commissie de bevoegdheid verleend om gedelegeerde handelingen of technische reguleringsnormen vast te stellen. In hoeverre verschillen deze technische reguleringsnormen van eerder genoemde technische normen waarvoor de toezichthouders voorstellen kunnen doen, vragen de leden van de fractie van de PvdA.

De Europese Commissie krijgt de mogelijkheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen om onder meer nadere invulling te geven aan vereisten inzake governance, waardering rapportage aan de toezichthoudende autoriteit en publicatie, de vaststelling en indeling van het eigen vermogen, de standaardformule voor de berekening van het solvabiliteitskapitaalsvereiste (met inbegrip van de daaruit voortvloeiende wijzigingen wat betreft kapitaalopslagen) en de keuze van methoden en aannames voor de berekening van technische voorzieningen. Dat is veelomvattend, vinden zowel de leden van de fractie van de VVD als de leden van de fractie van de PvdA. De leden van de fractie van de PvdA merken op dat dit een zeer brede omschrijving van wat slechts gedetailleerde lagere normeringen zouden moeten zijn. Waarom is ervoor gekozen al deze zaken over te laten aan de Europese Commissie en niet in de richtlijn vast te leggen, vragen de leden van de fractie van de VVD. Wat zijn de grenzen of uitgangspunten of criteria die de Europese Commissie in acht moet nemen? Welke mogelijkheden zijn er om nog in te grijpen als de gedelegeerde handelingen te ver gaan volgens Nederland? Kan de regering de Tweede Kamer informeren over deze gedelegeerde handelingen die in januari waarschijnlijk door het Europees parlement en de Raad zullen worden aangenomen? Hoe monitoren het Ministerie van Financiën en DNB hoe de Wet in de praktijk werkt? Is er sprake van een jaarlijkse rapportage? Hoe kijkt de regering naar de aangekondigde evaluatie van de Solvency II richtlijn in 2018, zo vragen de leden van de fractie van de VVD. De leden van de fractie van de PvdA vragen of de regering van mening is dat het hier wijzigingen of aanvullingen betreft op niet-essentiële onderdelen van de richtlijn? Zo ja, wat zijn dan essentiële onderdelen van de richtlijn waarop de Europese Commissie geen wijzigingen of aanvul-

lingen kan aanbrengen? Bevatten eerder genoemde voorbeelden niet zeer belangrijke onderdelen van het dagelijks toezicht op verzekeraars?

(c) Aanvulling overgangsrecht richtlijn solvabiliteit II

De overgangsmaatregelen zijn mede genomen om nadelige gevolgen voor bestaande producten te beperken. De leden van de fractie van de SP vragen of de regering kan aangeven welke nadelige gevolgen hier worden bedoeld? Ook de leden van de fracties van het CDA en van de PVV vragen hiernaar.

De leden van de fractie van het CDA vragen of de regering enkele voorbeelden kan geven van mogelijke negatieve gevolgen van bestaande verzekeringsproducten? Deze leden vragen of de regering hierbij met name op de mogelijke gevolgen voor consumenten wil in gaan. Een van de overgangsmaatregelen is dat verzekeraars van wie de hybride kapitaalinstrumenten (nog) niet aan de eisen voldoen onder voorwaarden nog tien jaar deze hybride kapitaalinstrumenten mogen gebruiken voor de berekening van de solvabiliteit. Over welke hybride kapitaalinstrumenten gaat het, vragen de leden van de fractie van de SP. Kan worden aangegeven hoeveel verzekeraars nog niet aan de eisen voldoen? Welke voorwaarden worden bedoeld en waarom is de termijn van tien jaar gekozen? Waarom is het onder restricties toegestaan om bij de inwerkingtreding van de richtlijn solvabiliteit II nog niet meteen te voldoen aan het solvabiliteitskapitaalvereiste? Welke restricties worden hier bedoeld en wanneer moeten de verzekeraars wel aan de kapitaalvereisten voldoen, zo vragen de leden van de fractie van de SP.

Met de implementatie van deze richtlijn wordt ingevoerd dat de periode voor herstel van niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste wordt verlengd ingeval sprake is van ongunstige marktomstandigheden, zo lezen de leden van de fractie van het CDA. Deze leden vragen de regering of kapitaalvereisten toch juist zijn bedoeld als buffer bij ongunstige marktomstandigheden en dat het verlengen van niet-naleving van de eisen juist tot gevolg heeft dat een verzekeraar insolvent wordt met alle nadelige gevolgen van dien.

(d) Verminderen procycliciteit toezichtsraamwerk richtlijn solvabiliteit II

De leden van de fractie van de VVD vragen waarom verzekeraars en herverzekeraars voor het toepassen de matchingopslag verplicht vooraf toestemming van DNB moeten verkrijgen? Hoe toetst DNB of en wanneer men toestemming krijgt? Het Verbond van Verzekeraars maakt zich zorgen over het feit dat de aanpassingsmechanismen die onder Omnibus II richtlijn zijn geïntroduceerd, zoals de matchingopslag, in de toepassing aan te veel beperkingen onderhevig zullen zijn, waardoor het beoogde effect niet wordt bewerkstelligd. Hoe kijkt de regering daar naar? Wat is zijn inzet en invloed daarop?

De leden van de fractie van de SP vragen of de regering de werking van de matchingsopslag aan de hand van een voorbeeld illustreren? Kan duidelijk worden aangegeven wat er precies in de matchingsopslag zit, aangezien de Europese toezichthouder EIOPA momenteel de opslag aan het herzien is? Kan de regering reageren op het Verbond van Verzekeraars die stelt dat de matchingsopslag meer druk op verzekeraars legt in vergelijking met banken? Waarom worden er voor verschillende soorten verzekeraars geen aparte solvabiliteitseisen gesteld, zo vragen de leden van de fractie van de SP.

3. Lidstaatopties

Verzekeraars die de IORP-richtlijn mogen toepassen voor de pensioenverzekeringen kunnen gebruik blijven maken van de kapitaaleisen zoals deze zijn vastgesteld in de Solvabiliteit I-richtlijn. De leden van de fractie van de VVD vragen waarom er door Nederland geen gebruik wordt gemaakt van deze lidstaatoptie? Welke gevolgen heeft het niet gebruiken van deze lidstaatoptie voor de pensioenverzekeraars en pensioenfondsen en het gelijke speelveld op dat gebied? Welke nadelen heeft het niet gebruiken van deze lidstaatoptie?

Is de regering, indachtig de vorige vraag van de leden van de fractie van het CDA betreffende het solvabiliteitskapitaal, van mening dat het te overwegen is om wel gebruik te maken van de lidstaatoptie die bepaald dat de lokale toezichthouder vooraf toestemming moet geven voor toepassing van volatiliteitsaanpassing? Deze leden delen met de regering dat het ook voor Nederlandse verzekeraars van belang is procyclisch investeringsgedrag wordt tegengegaan, maar dat argument heeft volgens deze leden niets te maken met het niet gebruiken van deze lidstaatoptie. Kan de regering dit beter toelichten, zo vragen deze leden.

Lidstaten kunnen (onder voorwaarden) de uiteindelijke moeder (her)verzekeraar tot en met 31 maart 2022 toestaan een aanvraag in te dienen voor de goedkeuring van een intern groepsmodel dat van toepassing is op een deel van de groep. Nederland maakt gebruik van deze lidstaatoptie. Waarom, vragen de leden van de fractie van de VVD. Wat zijn de gevolgen als hier wel of geen gebruik van wordt gemaakt?

4. Verzekeraars met beperkte risico-omvang

Aan welke criteria moet een verzekeraar in Nederland voldoen om in aanmerking te komen voor een vrijstelling van de vergunningplicht, zo vragen de leden van de fractie van de VVD. Welk type verzekeraar komt hiervoor in aanmerking? Wat zijn de criteria om te voldoen als verzekeraar met beperkte risico-omvang, vragen de leden van de fracties van de VVD en het CDA.

De leden van de fractie van de VVD vragen welke keuzemogelijkheden lidstaten hierbij nog hebben? In hoeverre is de regering van mening dat kleine verzekeraars hierdoor voldoende worden ontzien, kijkend naar bijvoorbeeld proportionaliteit qua regelgeving en risico's?

Verzekeraars met een zetel in een andere lidstaat die niet beschikken over een Solvency II-vergunning en die in Nederland een bijkantoor willen openen dienen een vergunning aan te vragen bij DNB. Waarom is dit nodig? Hoe hebben andere lidstaten dit geregeld? Geldt dit voor alle verzekeraars of alleen voor verzekeraars met een beperkte risico-omvang? Geldt dit andersom ook voor Nederlandse verzekeraars met beperkte risico-omvang in het buitenland? Hoe is dat geregeld?

De regering is tot de conclusie gekomen dat dit een gerechtvaardigde belemmering van het vrij verkeer van vestiging is. Heeft hier overleg met de Europese Commissie over plaatsgevonden en/of is om een beoordeling gevraagd of er inderdaad voldoende rechtvaardigingsgronden zijn?

Indien er een aan het Nederlands toezichtgelijkwaardig toezicht wordt uitgeoefend op de verzekeraars met beperkte risico-omvang, hoeft er geen vergunning aangevraagd te worden. Dit kan onzekerheid opleveren voor verzekeraars. Lidstaten zullen bij AMvB worden aangewezen.

Wanneer gebeurt dit? Hoeveel lidstaten zullen naar verwachting worden aangewezen?

In een eerder ACM-onderzoek over de bankensector is geconcludeerd dat het vergunningstelsel in Nederland door marktpartijen als «onnodig» streng wordt beoordeeld. Het ging dan om de duur van het vergunnings-traject, de onzekerheid over de vergunningseisen en dus over de uitkomst van het vergunningstraject en de afhoudende instelling van DNB. In hoeverre geldt dit ook voor de verzekeringssector?

In de Wft zullen de paragrafen die nu alleen nog betrekking hebben op natura-uitvaartverzekeraars voortaan betrekking hebben op alle verzekeraars met beperkte risico-omvang. Om hoeveel verzekeraars gaat het dan, en welke? Wat zijn de (positieve) gevolgen voor die verzekeraars, bijvoorbeeld als het gaat om administratieve lasten?

Op dit moment loopt de consultatie van het Besluit tot wijziging van het Besluit prudentiële regels ter implementatie van de richtlijn en de verordening Solvabiliteit II («Solvency II»). In het wijzigingsbesluit zijn bepalingen opgenomen voor «verzekeraars met beperkte risico omvang». De leden van de fractie van de VVD vinden het heel belangrijk dat regelgeving proportioneel is. Welke vereenvoudigingen zitten in het wijzigingsbesluit voor de verzekeraars met beperkte risico omvang? Waarom is er niet gekozen voor een apart hoofdstuk in het wijzigingsbesluit, zoals het Verbond van Verzekeraars en de Federatie Onderlinge Verzekeraars graag willen? Wie vallen er allemaal onder dit regime?

Volgens het Verbond van Verzekeraars wordt er te weinig rekening gehouden met het proportionaliteitsbeginsel bij de invulling van de actuariële functie afkomstig uit de Solvency II richtlijn. Welke invulling wordt gekozen voor de actuariële functie? Waarom wordt hiervoor gekozen? Op welke verzekeraars is dit allemaal van toepassing en waarom? Welke gevolgen heeft dit voor de verzekeraars? Is dit proportioneel voor verzekeraars met een zeer beperkte omvang, aard en complexiteit? Is de regering bereid om de instelling van de actuariële functie te laten vervallen en de huidige praktijk voort te zetten voor alle kleine verzekeraars dan wel voor de kleine schadeverzekeraars? Zo nee, waarom niet?

Dan hebben de leden van de fractie van de VVD nog een aantal vragen met betrekking tot de kleine in natura-uitvaartverzekeraars in relatie tot de Omnibus II/Solvency II en Solvency II Basic. Er was altijd specifieke regelgeving voor uitvaartverenigingen, mits deze onder de 3.000 leden blijven. Nieuwe regelgeving brengt daar nu verandering in. Kleine in natura-uitvaartverzekeringen vallen (mits van een bepaalde omvang) straks onder het Solvency II Basic. Welke vallen wel onder Solvency II basic en welke niet? Om hoeveel uitvaartverzekeraars gaat het in beide gevallen? Nardus en een enkele individuele uitvaartverzekeraar trekken daarover aan de bel. Men vindt Solvency II Basic op zichzelf een goede zaak, maar deze kleinere organisaties worden geconfronteerd met een risico-opslag op de solvabiliteit, die volgens hen niet redelijk is. Klopt dit? Hoe ziet de verschillende regelgevingen er voor de verschillende categorieën uitvaartverzekeraars uit? Waarom is er een risico-opslag voor de kleine verzekeraars? Is de regelgeving voor deze groep proportioneel en noodzakelijk? Hoeveel (lokale) kleine uitvaartverzekeraars komen hierdoor in de (financiële) problemen, zo vragen de leden van de fractie van de VVD.

Ook de leden van de fractie van de PvdA maken zich zorgen over de effecten van het toezichtregime op zeer kleine verzekeraars. Daarbij kan worden gedacht aan kleine natura-uitvaartverzekeraars of aan lokale initiatieven die ten doel hebben specifieke kleine risico's te verzekeren. In hoeverre wordt in de Nederlandse implementatie van Solvency-II en onderhavige richtlijn rekening gehouden met dit soort kleine partijen? Is de regering het met de leden van de fractie van de PvdA eens dat dit soort kleine verzekeraars een ander karakter hebben dan reguliere verzekeraars? Is de regering bereid te kijken naar een aangepast regime voor dit soort verzekeraars, waarbij uiteraard een strikte afbakening van groot belang is, vragen de leden van de fractie van de PvdA.

Verzekeraars met beperkte risico-omvang hoeven niet aan de Solvency-II richtlijn te voldoen. De leden van de fractie van de SP vragen of in de voorliggende wet nog verzachtende maatregelen worden genomen voor de basic-vergunning? Worden verzekeraars met beperkte risico-omvang en een klein personeelsbestand bijvoorbeeld ook uitgezonderd van bepaalde administratieve lasten, zoals bepaalde governance-eisen?

Ook de leden van de fractie van het CDA vragen de regering om een reactie op de specifieke problematiek voor kleine natura uitvaartverzekeraars en de eisen die Solvency II aan hen stelt. Deelt de regering de zorg van deze branche dat ook het BASIC-regime voor verzekeraars een te zware vorm van regulering is? En deelt de regering de opvatting van de leden van de fractie van het CDA dat de toezichtkosten die jaarlijks terugkomen en ook eenmalig worden gevraagd voor kleine (natura uitvaart-) verzekeraars te hoog zijn? Zo nee, waarom niet? Zo ja, is de regering bereid dit bedrag fors neerwaarts aan te passen? Ook vragen deze leden of de regering bereid is om voor kleine natura-uitvaartverzekeraars een lichter toezichtmodel dan het BASIC-regime te hanteren? Ook merken de leden op dat het gevolg van de implementatie van de Solvency II eisen voor kleine natura-uitvaartverzekeraars kan zijn dat deze omvallen. Is de regering met het CDA van mening dat het potentieel verdwijnen van kleine natura uitvaartverzekeraars, met veelal een grote historische worteling in de lokale en regionale gemeenschap, een zeer onwenselijk gevolg kan zijn van de huidige invulling van de Solvency II-eisen en deelt de regering met de leden van de fractie van het CDA dat dit koste wat kost voorkomen dient te worden?

5. Zorgverzekeraars

De leden van de fractie van het CDA vragen naar de specifieke gevolgen van het dit wetsvoorstel voor zorgverzekeraars. Kan de regering aangeven welk toezichtregime er voor zorgverzekeraars geldt? En wordt de portefeuille basisverzekeringen hierin anders beoordeeld dan de portefeuille aanvullende zorgverzekeringen? Kan de regering aangeven hoe de systematiek van risicoverevening doorwerkt in de eisen van Solvency II? Kan de regering een overzicht geven van de vereiste solvabiliteit voor zorgverzekeraars sinds 2006? Welke wetten en besluiten liggen er allemaal ten grondslag aan die solvabiliteitseisen? Kan de regering aangeven hoe de buffereisen voor zorgverzekeraars wijzigen met de overheveling van de langdurige GGZ-zorg en de extramurale verzorging en verpleging, omdat dit zorgt voor een duurdere en meer langdurige zorg bij zorgverzekeraars en dus een ander risicoprofiel?

Tevens vragen de leden van de fractie van het CDA naar een stand van zaken omtrent het voornemen van de Europese Unie om voor zorgverzekeraars te komen tot een risicoprofiel per zorgverzekeraar en eventueel dus verschillende eisen per zorgverzekeraar. Meer in het algemeen vragen deze leden een opvatting van de regering over of de regels uit de EU

voldoende mogelijkheden tot maatwerk bieden voor de lokale situatie met zorgverzekeraars in Nederland.

De leden van de fractie van het CDA vragen naar de verhouding tussen toezicht dat DNB houdt op zorgverzekeraars en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Kan de regering een overzicht geven wie aan welke «toezichtknoppen» kan draaien.

Tenslotte vragen de leden over de zorgverzekeraars of de regering een opvatting heeft over het creëren van een maatstaf voor de solvabiliteit van zorgverzekeraars die aangeeft welk maximum percentage acceptabel zou zijn. Er is nu alleen sprake van een minimum percentage, maar de leden zouden graag de mogelijkheden onderzoeken om tot een maximum te komen van wat zorgverzekeraars aan gemeenschapsgeld in kas zouden mogen houden.

6. Concurrentie

De leden van de fractie van de PVV hebben een aantal vragen met betrekking tot concurrentie. De leden vragen hoe de Europese Solvency II regels zich verhouden tot de regels van internationale concurrenten. Daarbij vragen deze leden om een gedetailleerde vergelijking van de Europese Solvency II regels met de regels van internationale concurrenten.

Voorts willen de leden van de fractie van de PVV weten hoe met het oog eerlijke concurrentie omgegaan zal worden met verschillen in de kapitaaleisen voor verzekeraars, gezien het gegeven dat verzekeraars in hun productaanbod met andere sectoren concurreren.

Tevens willen de leden van de PVV-fractie weten in hoeverre verwacht wordt dat de eisen van Solvency II tot prijsverhogingen voor de klant zullen leiden.

7. Administratieve lasten

Uit de implementatie van de Omnibus II-richtlijn vloeien geen administratieve lasten voort. In het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 is al voorgesorteerd op de volledige invoering van de richtlijn solvabiliteit II door al de nodige aanpassingen in de bedrijfsvoering voor te stellen die per 1 januari 2015 ingaan. Wat waren de ingeschatte administratieve lasten in dat kader en in het kader van de Implementatiewet Richtlijn Solvabiliteit II, zo vragen de leden van de fractie van de VVD.

De leden van de fracties van de VVD en de PVV vragen of er bij het vaststellen van de administratieve lasten ook rekening is gehouden met de vergunningseis voor verzekeraars met beperkte risico-omvang? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet? Wat zijn de gevolgen van deze vergunningseis voor de administratieve lasten?

De leden van de fractie van het CDA vragen de regering naar de beweegredenen om niet aan te geven welke administratieve lasten dit wetsvoorstel tot gevolg heeft. Deze leden zien namelijk wel extra administratieve handelingen, zoals de regering zelf ook aangeeft. De regering verwijst echter naar het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015, waarin de kostenstijging al verwerkt is. In de ogen van de leden van de fractie van het CDA zou de regering bij een wetwijziging die kosten voor een bepaalde sector met zich meebrengt, niet alleen moeten verwijzen naar een eerder genomen verzamelbesluit, maar ook inzichtelijk moeten maken welke kosten het onderhavig wetsvoorstel met zich meebrengt. Deze leden vinden voorts dat het enkele feit dat kosten door

(in dit geval) verzekeraars al zijn gemaakt, niet impliceert dat hets voorstel geen kosten met zich meebrengt. Dat is volgens deze leden wel zo, alleen zijn de kosten al gemaakt. Deze leden vragen de regering om deze kosten inzichtelijk te maken.

Ook de leden van de fractie van de PVV vragen om de administratieve lasten die zijn meegenomen in het Wijzigingsbesluit financiële markten 2015 ten aanzien van verzekeraars nader te specificeren. Hoeveel bedragen de totale administratieve lasten voor verzekeraars als gevolg van Solvency II (gaarne per onderdeel uitgesplitst)?

8. Consultatiereactie

In de brief van het Verbond van Verzekeraars bij de consultatieronde wordt aangegeven dat het zaak is alert te blijven dat in de lagere regelgeving (gedelegeerde handelingen en implementeren technische standaarden) langetermijnbeleggingen niet door te hoge kapitaalseisen belemmerd worden. De leden van de fractie van de VVD vragen wat de insteek van Nederland is op dit punt? Waarom zijn deze kapitaalseisen niet in de richtlijn of verordening vastgelegd? Hoe kan Nederland grip houden op de inhoud van deze lagere regelgeving op dit punt, aangezien het van belang is voor de economie dat verzekeraars blijven investeren?

Hoe is de toelichting aangepast voor het begrip «significant markt-aandeel» en «significant aandeel in de verzekeringsactiviteiten», zoals verzocht door het Verbond van Verzekeraars en in de memorie van toelichting is aangegeven?

9. Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel AF van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II

De entiteit voor risico-acceptatie zal moeten voldoen aan de eisen met betrekking tot het minimum eigen vermogen en de solvabiliteitseisen zoals die in de verordening zullen worden geregeld. Voorts wordt er in de aanhef rekening mee gehouden dat als gevolg van de verordening wellicht nog meer eisen moeten vervallen. Wanneer is dit duidelijk, zo vragen de leden van de fractie van de VVD. Welke eisen zouden mogelijk kunnen komen te vervallen als gevolg van de verordening? En waarom kunnen die niet al op dit moment komen te vervallen?

Artikel I, onderdeel CAa van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II

De dividenduitkering wordt ook weer in de tekst opgenomen. De leden van de fractie van de VVD vragen waarom deze eerder niet was opgenomen? En waarom moet deze weer opgenomen worden?

Artikel I, onderdeel CBb van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II

De leden van de fractie van de VVD vragen in hoeverre de inhoud in het geval van de portefeuilleoverdracht wordt ingegeven voor Europese wet- of regelgeving of is dit nationale wet- en regelgeving? Alleen indien het in het belang van polishouder is, kan met instemming van DNB een portefeuille van een Solvency II-verzekeraar worden overgedragen aan een verzekeraar met een beperkte risico-omvang. Waar is deze instemming van DNB van afhankelijk? Waarom kan dit alleen indien er geen andere Solvency II-verzekeraar bereid is de portefeuille over te nemen? Wat vindt de ACM vanuit mededingingsoogpunt van deze regelgeving?

Wat gebeurt er als een verzekeraar met beperkte risico-omvang door de overname van een portefeuille van een verzekeraar met beperkte risico-omvang boven de «grens» voor beperkte risico-omvang komt, zo vragen de leden van de fractie van de VVD.

Artikel I, onderdeel CE van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II

DNB krijgt de mogelijkheid om bedenkingen te geven tegen een voorgenomen portefeuilleoverdracht. De leden van de fractie van de VVD vragen welke toelichting over de bedenkingen is opgenomen in de Wijzigingswet financiële markten 2015?

Artikel I, onderdeel CM van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II

Voor zover nu bekend, wordt geen verdere invulling door EIOPA voorzien van het criterium «significant marktaandeel» dat in artikel 138, vierde lid, van de richtlijn solvabiliteit II wordt gebruikt. Zoals als hierboven ook al even werd gerefereerd heeft het Verbond van Verzekeraars in de consultatieronde gevraagd naar verduidelijking van hetgeen wordt verstaan onder «significant marktaandeel» en «significant aandeel in de verzekeringsactiviteiten». Waarom kan dit niet nader verduidelijkt worden (in de Wet), zo vragen de leden van de fractie van de VVD.

Artikel IV, overgangsrecht

De verwachting is dat geen enkele Nederlandse verzekeraar van deze overgangsmaatregel (artikel 308 quater) gebruik gaat maken, omdat onder Wft in de toereikendheidstoets een risicovrij rentetermijnstructuur gebruikt moet worden die prudenter is dan die straks onder de richtlijn solvabiliteit II gebruikt moet worden. Wat houdt prudenter in, is dat strenger, zo vragen de leden van de fractie van de VVD. Waarin verschilt deze? En wat als een Nederlandse verzekeraar wel van deze overgangsmaatregel gebruik zou willen maken?

10. Advies afdeling advisering Raad van State en nader rapport

De Raad van State geeft aan dat er rechtszekerheid en duidelijkheid moet bestaan over de aard van de bedenkingen van DNB bij een voorgenomen portefeuilleoverdracht, naast het voldoen aan solvabiliteitskapitaalvereisten. Kan er meer duidelijkheid gegeven worden over het soort bedenkingen van DNB waaraan wordt gedacht, zo vragen de leden van de fractie van de VVD. Hoe kan dit in de wetgeving worden verwerkt? Welke bedenkingen kan DNB hebben naast de solvabiliteitskapitaalvereisten en wat zijn daarvoor de redenen? Welke bedenkingen heeft DNB in de afgelopen jaren op dit punt in de praktijk gehad?

De nieuwe bepalingen uit de richtlijn met betrekking tot de waarderingsregels voor de verplichtingen van verzekeraars zullen bij AMvB worden geïmplementeerd. De leden van de fractie van de VVD vragen waarom dit in een AMvB en niet in de wet wordt geregeld? Wat wordt de insteek bij de AMvB op dit punt?

De leden van de fractie van het CDA lezen in het advies van de Afdeling, dat het Europees parlement recht heeft op het ontvangen van vertrouwelijke gegevens of inlichtingen, in het geval van een tijdelijke enquêtecom-

missie. Deze leden vragen of het Europees parlement nu het recht op een hoorzitting krijgt, een recht dat de Kamer niet heeft vanwege de geheimhoudingsplicht. Kan de regering dit nader duiden, zo vragen deze leden.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Duisenberg

De adjunct-griffier van de commissie,
Van den Eeden